

Kennisgeving voornemen en participatie Erlecomse Waard

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het voornemen om een verkenning uit te voeren naar de verbetering van de ecologische waterkwaliteit binnen de Erlecomse Waard. Het gaat hier om een nationale opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Een mogelijke oplossing voor deze opgave in de fysieke leefomgeving is de aanleg van een strang en een overstromingsvlakte in de Erlecomse Waard. Hiervoor zal op grond van de huidige inzichten een projectbesluit worden genomen, zoals bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 van kracht is. Met deze kennisgeving wordt iedereen geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen, waaronder de mogelijke aanleg van een strang en een overstromingsvlakte. Ook beschrijft de kennisgeving hoe u kunt reageren en waar u informatie kunt vinden.

Wat is de opgave?

De opgave voor de Erlecomse Waard is onderdeel van een groter programma dat Rijkswaterstaat uitvoert in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het doel van deze richtlijn is om uiterlijk in 2027 de ecologische waterkwaliteit van onze rivieren, meren, beken, kustzones en bijbehorende grondwateren op orde te hebben. Door allerlei ingrepen in het riviersysteem ten behoeve van onder andere hoogwaterveiligheid, scheepvaart, landbouw en drinkwater is het leefgebied van veel diersoorten verdwenen of achteruitgegaan. Met diverse maatregelen wordt het riviersysteem weer meer in balans gebracht met de natuur. Sinds 2009 zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd. In april 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het maatregelpakket van kansrijke maatregelen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Deze maatregelen worden nu door Rijkswaterstaat verder verkend en vervolgens tot planuitwerking gebracht.

De opgave op dit deel van de Waal is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit door het creëren van leefgebied voor verschillende diersoorten die thuishoren in het riviersysteem van de Waal, maar daar nu ontbreken of nog maar beperkt voorkomen. Het waarborgen van een goede waterkwaliteit is in de Nationale Omgevingsvisie aangemerkt als een nationaal belang. Een goede waterkwaliteit is nodig om het water te kunnen inzetten voor verschillende gebruiksfuncties, inclusief de ontwikkeling van natuur. Europese richtlijnen (zoals de KRW en Natura 2000) dragen hier in belangrijke mate aan bij.

Kenmerken van het gebied Erlecomse Waard

De Erlecomse Waard maakt onderdeel uit van de dynamische Waal, aan de zuidelijke oever. Het is onderdeel van de Gelderse Poort, een rivierenlandschap, gelegen tussen de Duitse grens en de steden Arnhem en Nijmegen, ten zuidwesten van de Millingerwaard en ten westen van Kekerdom en ten oosten van Ooij. Het is grotendeels in eigendom van Staatsbosbeheer. Overige delen zijn in eigendom van Rijkswaterstaat zoals de Waaloever, de oeverwal en de benedenstroomse kribvakplassen (ter hoogte van Erlecom) van de rivier. Het gebied is circa 100 hectare groot waarvan het grootste deel in beslag genomen wordt door de zandwinplas Kaliwaal. De Erlecomse Waard is in zijn geheel onderdeel van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Binnen de Erlecomse Waard is het Natura 2000-gebied aangegeven onder zowel de Vogelrichtlijn als Habitatrichtlijn. De uiterwaard wordt beheerd als kwetsbare natuur. De Erlecomse Waard is dan ook niet toegankelijk voor recreanten. De dijk fungeert als vogel- en spotboulevard met twee rustplekken. Vanaf hier zijn panorama's van de Waal en openheid van de uiterwaard te genieten. In de uiterwaard lopen Galloway runderen en koninkpaarden.

Mogelijke oplossingsrichting: aanleg van een strang en een uiterwaardverlaging

De aanleg van een strang en een overstromingsvlakte kan een bijdrage leveren aan de realisatie van de KRW-opgave op dit deel van de Waal. Daarom worden deze als mogelijke oplossingen nader verkend. Een strang is een van nature voorkomend fenomeen, maar vanwege scheepvaart- en landbouwactiviteiten worden deze vaak in diepe geulen gedwongen. Door het aanleggen van een geul wordt de rivier verbonden met de bestaande kaliwaal, waardoor de rivier meer ruimte krijgt voor water en een diverse rivierbed aan planten en dieren ontstaat. Een overstromingsvlakte is een dynamisch moerasachtig gebied langs het water dat een verscheidenheid aan planten en dieren aantrekt, waaronder de kwabaal. Deze maatregelen vergroten de verscheidenheid aan kenmerkende soorten in de rivier en dragen zo bij aan het verbeteren van de rijkdom van de riviernatuur.

Participatie

Bij het versterken van de riviernatuur heeft Rijkswaterstaat oog voor alle relevante belangen zoals wonen, werken en recreëren en voor de mogelijkheid om kansen te benutten. De maatregelen moeten passen bij de lokale omstandigheden en ontwikkelingen in een gebied. Om tijdig te bepalen welke maatregelen bij een gebied passen, hebben we de kennis nodig van de mensen die zich verbonden voelen met het gebied. Zo kunnen we samen zoeken naar oplossingen en draagvlak. Daarom nodigen we iedereen uit om mee te denken, suggesties te doen en ideeën in te brengen binnen de kaders van de opgave. Dat doen we door informatie te verstrekken over doelen en status en informatie over het gebied op te halen. We zetten daarvoor onze website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl in en het contact met de omgevingsmanager die de belangen van het gebied behartigt.

In opdracht van Rijkswaterstaat onderzoekt het samenwerkingsverband GROW (Arcadis, Antea Group, HKV Lijn in water en Waardenburg Ecology) de haalbaarheid van een strang en een uiterwaardverlaging als mogelijke oplossing in de Erlecomse waard. Dit gebeurt in samenwerking met Staatsbosbeheer. Deze organisatie is als grondeigenaar en natuurbeheerder nauw betrokken. In de afgelopen tijd zijn in het kader van de verkenning andere overheidsorganisaties zoals Provincie Gelderland, de gemeente Berg en Dal en Waterschap Rivierenland al benaderd. Vervolgens is met behulp van diverse specialisten een gedetailleerde analyse van het gebied en een schetsontwerp opgesteld.

Waarover kunt u meedenken?

Tijdens de verkenning vergaart Rijkswaterstaat kennis over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave. Rijkswaterstaat vraagt iedereen middels deze kennisgeving mee te denken, suggesties te doen, ideeën in te brengen en eventuele alternatieven aan te dragen voor de mogelijke oplossing van een strang of uiterwaardverlaging in de Erlecomse waard. De aangedragen oplossingen worden door Rijkswaterstaat in redelijkheid in beschouwing genomen aan de hand van een aantal uitgangspunten. De aangedragen oplossing moet:

1. redelijkerwijs een oplossing bieden voor de genoemde KRW-opgave;
2. technisch uitvoerbaar en juridisch haalbaar zijn;
3. beheerbaar zijn door Rijkswaterstaat;
4. geen afbreuk doen aan de ruimtelijke kwaliteit en de waarden in het gebied;
5. passen binnen het vastgestelde budget en de planning die leidt tot realisatie uiterlijk in 2027.

We horen graag uw reactie op onder meer de volgende vragen:

1. Onderkent u de urgentie en het belang van de benoemde opgave?
2. Op welke manier wilt u betrokken worden?
3. Vindt u dat voor de KRW-opgave in dit gebied de juiste oplossingsrichting wordt onderzocht of heeft u nog aanvullingen of andere ideeën hierover?
4. Welke aandachtspunten heeft u de uit te voeren onderzoeken of inschakeling van deskundigen?

Hoe kunt u meedenken?

Iedereen kan participeren bij de oplossing voor de genoemde opgave. Gedurende het gehele project organiseren we mogelijkheden om te participeren. Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/erlecomsewaard kunt u hier meer over lezen. Hier kunt u ook informatie vinden over het KRW-programma en het tot op heden gevoerde proces. Concreet voor deze fase van het project vragen wij u tot uiterlijk 20 september 2024 schriftelijk en/of mondeling te reageren op de opgave en de mogelijke oplossingsrichting. Uw inbreng wordt betrokken bij de verkenning. Aan het einde van de verkenning wordt het schetsontwerp van de Erlecomse waard gepubliceerd op de website.

Reageer schriftelijk of mondeling

U kunt op drie manieren reageren op deze kennisgeving:

1. Digitaal

Mail naar: sarn@rws.nl

2. Mondeling

Denk mee tijdens een publieksbijeenkomst of tijdens een keukentafelgesprek met de Omgevingsmanager van het gebied. U kunt contact met hem/haar opnemen via het emailadres sarn@rws.nl

3. Per post

Stuur een gefrankeerde brief naar:

Rijkswaterstaat

t.a.v. KRW Oost Nederland project Erlecomse Waard

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

Wat gebeurt er met uw reactie en hoe verloopt de procedure?

U ontvangt een ontvangstbevestiging op uw inbreng. Uw inbreng wordt betrokken bij de verkenning. Als u een mogelijke oplossing voor de opgave aandraagt, heeft u de mogelijkheid de Minister te verzoeken om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige. De Minister beslist aan de hand van de eerder beschreven uitgangspunten of uw voorgedragen mogelijke oplossing redelijkerwijs in beschouwing moet worden genomen. Er zal voor dit project geen voorkeursbeslissing worden genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Omgevingswet. Na afronding van de verkenning zal in de planuitwer kingsfase een verdere uitwerking worden gedaan in een voorlopig ontwerp dat de basis vormt voor een ontwerp-projectbesluit. Dit ontwerp-projectbesluit wordt ter inzage gelegd en hiertegen kan eenieder zienswijzen naar voren brengen. In de reactienota bij het ontwerp-projectbesluit wordt teruggekoppeld wat er met uw inbreng is gedaan. Na vaststelling wordt het definitieve projectbesluit ter inzage gelegd. Hiertegen kunnen rechtsmiddelen worden aangewend.

Meer informatie?

Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl vindt u actuele informatie over het KRW-programma om op de hoogte te blijven. Op de projectpagina voor de Erlecomse Waard (<https://www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/erlecomsewaard>) is specifieke informatie te vinden over de opgave, nadere achtergrondinformatie over het gebied en de participatiemogelijkheden.